

အိတ်စွပ်ခြင်း ရည်ရွယ်ချက်

- သရက်သီးတွင် အနာအဆာ၊ အပွန်းအပဲ့ကင်းစေရန်၊
- သီးထိုးယင်နှင့် ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရန်၊
- ရောင်းပန်းလှစေရန်၊
- နေလောင်ဒဏ်ကာကွယ်ရန်၊
- လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုသက်သာစေရန်၊

သရက်သီးမှာကျသည့် အဓိကပိုးနှင့်ရောဂါများ

- အစေ့ထိုးပိုး (Seed Weevil)
- အသားထိုးပိုး (Pulp Weevil)
- သီးထိုးယင် (Fruit Fly)
- အကြေးပိုး (Scale Insect)
- မွဲပျောက်စွန်းရောဂါ (Anthracnose)
- ကြပ်ခိုးမှုရောဂါ (Sooty Mold)
- ကြေးဖတ်ရောဂါ (Scab)

အစေ့ထိုးပိုး၊ အသားထိုးပိုးများကို နိုင်ငံတကာတွင် Quarantine Dangerous Pests အဖြစ် သတ်မှတ်သဖြင့် ကူးစက်မှု မဖြစ်စေရန် အလေးထားစစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။

အိတ်စွပ်လျှင် ခင်းစားရမည့်အချက်

သရက်သီး အိတ်မစွပ်မီ မိမိ သရက်ခင်းအား ပိုးမွှားရောဂါ ကျ/မကျကို ဦးစွာ စစ်ဆေးပါ။ ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှုတွေ့ပါက ပိုးသတ်ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေး ပက်ဖျန်းပြီးမှ အိတ်စွပ်ပါ။ ဆေးဖျန်းပြီး (၃) ရက်ကြာပြီးမှ အိတ်စွပ်ပါ။ ပိုးကျမှု၊ ရောဂါကျမှုမတွေ့ရပါက တိုက်ရိုက်အိတ်စွပ်ပါ။

မိမိမှာရှိသော လူအင်အား၊ လူတစ်ဦး တစ်နေ့ပြီးနိုင်သည့် အိတ်ဦးရေ ခန့်မှန်းပြီး မိမိသရက်ခြံကို ပိုင်းခြားဆေးဖျန်းပါ။ ဆေးဖျန်းပြီး (၃)ရက်မှ (၅) ရက်အတွင်းအိတ်စွပ်ပါ။

အိတ်စွပ်သင့်သည့် သရက်သီးအရွယ်

သရက်သီးမှာ ပန်းပွင့်ပြီး ရက်ပေါင်း (၅၅-၆၀) ရက် (ကြက်ဥအရွယ်)ရှိသည့် သရက်သီးကို ရွေးပြီး အိတ်စွပ်ပါ။ အိတ်မစွပ်မီ သရက်သီးတွင်ရောဂါ၊ ပိုးမွှားကျရောက်မှု ရှိ/မရှိ ကြည့်ရှုပြီးမှ ရောဂါပိုးမွှားကင်းစင်သည့်အသီးကို အိတ်စွပ်ပါ။

အိတ်ပေါ်မှာ ရက်စွဲရေးထားလျှင် ခူးရမည့်ရက်ကိုခန့်မှန်းနိုင်သည်။ သရက်မျိုးကိုလိုက်ပြီးခူးရမည့်ရက်ကွာခြားနိုင်သည်။

အိတ်အမျိုးအစားများ

အိတ်(၄)မျိုးတွေ့ရှိရသည်။

- (၁) သတင်းစာစက္ကူဖြင့်လုပ်သောအိတ်
- (၂) သတင်းဂျာနယ်စက္ကူဖြင့်လုပ်သောအိတ်
- (၃) မူဆယ်(၁၀၅)မိုင်တွင် ထုတ်သောအိတ်
- (၄) ထိုင်းနိုင်ငံ ထုတ်သောအိတ် (FAO မှပေးသည်)

FAO မှပေးသည့်အိတ်သည် (၂)ထပ်အိတ်ဖြစ်သည်။ အပြင်အညို၊ အတွင်း အမည်း စက္ကူတစ်ထပ်နှင့် အတွင်းတွင် အမည်းရောင် စက္ကူတစ်ထပ် ထပ်ထားသောအိတ်ဖြစ်သည်။

မူဆယ်(၁၀၅)မိုင်မှထုတ်သည့်အိတ်သည်အပြင်အညို၊ အတွင်း အမည်းရောင်ရှိသော တစ်ထပ်အိတ်ဖြစ်သည်။

ယခင်နှစ်အတွေ့အကြုံအရ FAO မှ ပေးသည့် အိတ်ဖြင့် စွပ်သောသရက်သီးသည် အရောင်အသွေးနှင့် အသီးခွံ ချောမွေ့ခြင်းတွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

FAO မှပေးသည့် အိတ်စွပ်သည့် စိန်တလုံး သရက်သီးမှာ အနံ့ မမွှေးဟု အချို့မှ ပြောကြသည်။ အသီးမှည့်လျှင် အနံ့မွှေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ပန်းစွဲသရက်များကို အိတ်စွပ်လျှင် ပန်းပြန်စွဲစေရန် အသီးခူးမည့်ရက်ထက် (၁၂)ရက်စော၍ အိတ်ဖြုတ်ထားပါက အချို့သရက်မျိုးများ ပန်းစွဲကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အိတ်စွပ်ခြင်း၏ အားသာချက်

- အစေ့ထိုးပိုး၊ အသားထိုးပိုး၊ သီးထိုးယင် ကျရောက်မှုကို ကာကွယ်နိုင်သည်။
- အနာအဆာ၊ အပွန်းအပဲ့ကင်းသည်။
- အရောင်အသွေးတောက်ပပြီးအသီး၏ အရေ ခွံ ပြောင်ချောနေ၍ ရောင်းပန်းလှစေပြီး ဈေး ပိုရစေသည်။
- ပိုးသတ်ဆေး၊ ဖိုသတ်ဆေးများလျော့သုံးရ၍ စရိတ်သက်သာသည်။
- ပိုးသတ်ဆေးဓါတ်ကြွင်း အာနိသင်နည်းသဖြင့် စားသုံးသူအတွက် အန္တရာယ်ကင်းသည်။
- လေပြင်းဒဏ်၊ မိုးဒဏ် ပိုခံနိုင်ပြီး နေလောင် သက်သာသည်။
- အသီးအလေအလွင့် ဆုံးရှုံးမှုသက်သာသဖြင့် ဝင်ငွေပိုရသည်။

အိတ်စွပ်ခြင်း အားနည်းချက်

- အိတ်ဘိုးငွေ အကုန်အကျပိုများလာသည်။
- လူအင်အားသုံးစွဲ၍ အိတ်စွပ်ရသဖြင့် လူအင်အား လိုအပ်ချက်ရှိသည်။ စရိတ်ပိုကုန် သည်။
- ပန်းပွင့်ရက် မမှတ်သားသူတို့အတွက် အသီးခူး ရက်အလွယ်တကူ မသိနိုင်ပါ။
- အိတ်အတွင်း ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုကို ရုတ်တရက် မမြင်နိုင်ပါ။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း

အရည်အသွေးကောင်းပြီးဝင်ငွေ
ပိုရသည့်သရက်သီးအိတ်စွပ်ခြင်း
လုပ်ငန်း

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ